

Nr 712

Lag

om ändring i föräldrabalken;

given Stockholms slott den 8 december 1967.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna, att till föräldrabalken skall fogas ett nytt kapitel, 21 kap., av följande lydelse.

21 KAP.

Om verkställighet av dom eller beslut rörande vårdnad m. m.

Verkställighet av dom eller beslut

1 §.

Verkställighet av vad rätten i dom eller beslut bestämt om vårdnad eller umgängesrätt eller om överlämnande av barn sökes hos länsstyrelsen.

Har domen eller beslutet icke vunnit laga kraft och är ej särskilt medgivet att verkställighet ändå får ske, får länsstyrelsen icke vidtaga åtgärd enligt 2 eller 3 §.

2 §.

Innan länsstyrelsen förordnar om verkställighet, äger den uppdraga åt ledamot eller suppleant i barnavårdsnämnden eller tjänsteman inom barnavården att verka för att den som har hand om barnet frivilligt skall fullgöra vad som åligger honom. Sådant uppdrag får även lämnas åt annan lämplig person.

Den som fått uppdrag enligt första stycket skall inom tid som länsstyrelsen bestämmer lämna denna en redogörelse för de åtgärder som vidtagits och vad som förekommit vid uppdragets utförande. Tiden får ej utan synnerliga skäl sättas längre än två veckor.

3 §.

Förordnar länsstyrelsen om verkställighet, äger den förelägga vite eller, om det anses nödvändigt, besluta att barnet skall hämtas genom polismyndighets försorg. Länsstyrelsen kan även i samband med förordnandet lämna uppdrag enligt 2 §, om sådant ej förekommit tidigare.

Om särskilda skäl föreligga, får länsstyrelsen för att underlätta barnets överflyttning föreskriva, att barnet tillfälligt skall omhändertagas på lämpligt sätt.

¹ Prop. 1967: 138; L'U 60; Rskr 364.

Länsstyrelsen äger utdöma förelagt vite.

4 §.

Har barnet fyllt femton år, får verkställighet icke ske mot dess vilja, utan att länsstyrelsen finner det nödvändigt av hänsyn till barnets bästa. Detsamma gäller, om barnet ännu ej fyllt femton år men nått sådan mognad att dess vilja bör beaktas på motsvarande sätt.

5 §.

Är det uppenbart att förhållandena ändrats väsentligt sedan domen eller beslutet meddelades, kan länsstyrelsen vägra verkställighet, om det av hänsyn till barnets bästa är påkallat att fråga om ändring beträffande vårdnad eller umgängesrätt prövas av rätten. Sådan fråga upplages av rätten på ansökan av den som varit part i ärendet hos länsstyrelsen eller av barnavårdsman eller barnavårdsnämnd.

Länsstyrelsen får även i annat fall vägra verkställighet, om risk, som ej är ringa, föreligger för skada på barnets kroppsliga eller själsliga hälsa.

Överflyttning av barn i andra fall

6 §.

Även om dom eller beslut som avses i 1 § ej föreligger, äger den som har vårdnaden att, när barnet vistas hos annan, påkalla länsstyrelsens åtgärd för att barnet skall överflyttas till honom.

Föreligga särskilda skäl att fråga om ändring beträffande vårdnaden prövas av rätten, kan länsstyrelsen vägra att vidtaga den sökta åtgärden.

I övrigt äga 2—5 §§ tillämpning.

7 §.

Bestämmelserna i 6 § äga motsvarande tillämpning, när föräldrar eller adoptivföräldrar gemensamt ha vårdnaden och en av dem utan beaktansvärt skäl egenmäktigt bortfört eller kvarhåller barnet samt den andre begär rättelse.

Gemensamma bestämmelser

8 §.

Hämtning och annan åtgärd beträffande barnet skall utföras på ett för barnet så skonsamt sätt som möjligt.

Vid hämtning skola ledamot eller suppleant i barnavårdsnämnd eller tjänsteman inom barnavården och, om möjligt, läkare närvara. Om barnet på grund av sjukdom ej bör flyttas eller annat särskilt hinder möter, skall hämtningen uppskjutas.

9 §.

Föreligger i ärende som avses i detta kapitel fara att barnet föres ur landet eller är ärendet av annan anledning brådskande, kan länsstyrelsen omedelbart förordna, att barnet skall omhändertagas på sätt länsstyrelsen finner lämpligt.

Kan beslut enligt första stycket ej avvaktas, får polismyndighet vidtaga sådan omedelbar åtgärd som kan ske utan skada för barnet. När sådan åtgärd vidtages, skola om möjligt ledamot eller suppleant i barnavårdsnämnden eller tjänsteman inom barnavården och läkare närvara. Åtgärden skall genast anmälas till länsstyrelsen, som utan dröjsmål prövar om den skall bestå.

10 §.

I ärende enligt detta kapitel skall länsstyrelsen föranstalta om den utredning som är behövlig. Förhör får hållas med var och en som kan antagas ha upplysningar av betydelse att lämna. Länsstyrelsen kan förordna, att barnet skall undersökas av läkare.

I kallelse till förhör eller läkarundersökning äger länsstyrelsen förelägga vite. Länsstyrelsen äger utdöma förelagt vite.

11 §.

Beträffande parts skyldighet att ersätta motparts kostnader i ärende enligt detta kapitel äga utsökningslagens bestämmelser om kostnader i utsokningsmål hos överexekutor motsvarande tillämpning.

I fråga om ersättning till den som på kallelse inställt sig för förhör inför länsstyrelsen och icke är part äga bestämmelserna om ersättning av allmänna medel till vittne motsvarande tillämpning. Ersättningen skall dock alltid betalas av allmänna medel. Även kostnad för utförande av uppdrag enligt 2 § första stycket andra punkten, hämtning eller omhändertagande av barn och läkarundersökning betalas av allmänna medel. Fråga om ersättning enligt detta stycke prövas av länsstyrelsen.

12 §.

Talan mot länsstyrelsens beslut föres hos Konungen genom besvär. Besvären ingivas till länsstyrelsen. Denna skall skyndsamt infordra förklaring över besvären, om det ej är uppenbart att anledning saknas, och införskaffa ytterligare utredning, om det är behövligt. Länsstyrelsen skall där efter sända handlingarna i ärendet jämte eget utlåtande till vederbörande statsdepartement.

Beslut, som ej avser utdömande av vite eller ersättning för parts kostnad, länder omedelbart till efterrättelse, om ej annat förordnas.

13 §.

Beslut enligt detta kapitel angående överflyttning utgör ej hinder att den därvid avgjorda frågan prövas på nytt, när ändrade förhållanden eller annat särskilt skäl föranleder det.

14 §.

Närmare bestämmelser för tillämpningen av detta kapitel meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968.

Ärende som vid lagens ikraftträdande är anhängigt hos länsstyrelsen skall vid dennas fortsatta handläggning enligt denna lag ej anses som ett ärende som ankommer på överexekutor. Ärende som vid samma tidpunkt är anhängigt hos särskild överexekutor får av denne överlämnas till länsstyrelsen för handläggning enligt denna lag. I annat fall tillämpas utsökningslagen i ärendet.

Har överexekutor meddelat utslag i ärende vari verkställighet sökts före lagens ikraftträdande, skall utsökningslagen alltjämt tillämpas.

Utslag som meddelats enligt utsökningslagen utgör ej hinder att den därvid avgjorda frågan prövas på nytt, när ändrade förhållanden eller annat särskilt skäl föranleder det. Därvid skall de nya bestämmelserna tillämpas.

Vad i annan lag eller författning är föreskrivet om överexekutor skall i stället gälla länsstyrelsen, såvitt rör frågor som avses i de nya bestämmelserna.

1524

1967 · Nr 712 och 713

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 8 december 1967.

GUSTAF ADOLF
(L. S.)

(Justitiedepartementet)

HERMAN KLING

om

Vi
Vend

